

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

Ένας πρακτικός οδηγός για επενδύσεις στα φωτοβολταϊκά

Σεπτέμβριος 2021

Τελευταία ενημέρωση: 13.9.2021

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ (ΣΕΦ)

info@helapco.gr, www.helapco.gr

1. Ένα διαρκώς εξελισσόμενο επενδυτικό περιβάλλον

Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε ένα διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για επενδύσεις σε φωτοβολταϊκά και μία αναθέρμανση της αγοράς. Αυτό είναι απόρροια, μεταξύ άλλων, και του γεγονότος ότι το επενδυτικό κόστος των φωτοβολταϊκών έχει πέσει δραστικά σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία (πτώση που αγγίζει κατά μέσο όρο το 80%). Ταυτόχρονα, το θεσμικό καθεστώς αναπροσαρμόζεται συνεχώς για να αντανακλά τη νέα πραγματικότητα.

Σήμερα, οι επιλογές που έχει κάποιος ποικίλλουν ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της επένδυσης που επιθυμεί να πραγματοποιήσει. Οι επιλογές αυτές συνοψίζονται ως εξής:

1. Πώληση της παραγόμενης ενέργειας στο δίκτυο

- 1.1. Με σταθερές τιμές ανά κιλοβατώρα (για συστήματα ισχύος έως 500 kWp ή 1 MWp ειδικά για Ενεργειακές Κοινότητες).
- 1.2. Με συμμετοχή σε ανταγωνιστικές διαδικασίες για συστήματα ισχύος μεγαλύτερης των 500 kWp ή 1 MWp ειδικά για Ενεργειακές Κοινότητες).
- 1.3. Με απ' ευθείας συμμετοχή στις χονδρεμπορικές αγορές του Χρηματιστηρίου Ενέργειας.
- 1.4. Με σύναψη ιδιωτικών συμβάσεων πώλησης με ενδιαφερόμενους καταναλωτές (η δυνατότητα αυτή θα αξιοποιηθεί στην πράξη από το 2022).

2. Ιδιοκατανάλωση παραγόμενης ενέργειας

- 2.1. Αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net-metering).
- 2.2. Αυτοπαραγωγή με πώληση έως και του 20% της παραγόμενης ενέργειας (αφορά επιχειρήσεις)
- 2.3. Ιδιοκατανάλωση σε πραγματικό χρόνο με πώληση της περίσσειας ενέργειας (το σχήμα αυτό αναμένεται να θεσμοθετηθεί εντός του 2021).

2. Αδειοδότηση φωτοβολταϊκών σταθμών

Πριν προχωρήσουμε σε λεπτομέρειες για τα καθεστώτα ενίσχυσης που ισχύουν σήμερα, περιγράψουμε τις υπόλοιπες ρυθμίσεις που ισχύουν και αφορούν τους πολεοδομικούς, χωροταξικούς και περιβαλλοντικούς όρους για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών.

Από τα τέλη του 2019, έχει ξεκινήσει η διαδικασία απλοποίησης της αδειοδοτικής διαδικασίας με πρώτο βήμα την αντικατάσταση της Άδειας Παραγωγής από τη **Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας** (Ν.4685/2020, ΦΕΚ 92Α'/7-5-2020). Η Βεβαίωση Παραγωγού προκύπτει μετά από μια σχετικά σύντομη και αυτοματοποιημένη διαδικασία ελέγχου της αίτησης, με μείωση στο ελάχιστο των δικαιολογητικών που απαιτούνται.

Η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας διατηρεί το χαρακτήρα διοικητικής πράξης και πιστοποιεί την ιδιότητα του Παραγωγού, ενώ αποτελεί βασική ταυτότητα του έργου και κατοχυρώνει τη θέση του σταθμού. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την πρώτη έως και

τη δέκατη ημέρα των μηνών Φεβρουαρίου, Ιουνίου, Οκτωβρίου (κύκλος υποβολής αιτήσεων). Προϋπόθεση για την εξέταση αιτήσεων επόμενου κύκλου αποτελεί η ολοκλήρωση εξέτασης των αιτήσεων του ίδιου κύκλου.

Για τη χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων, απαιτείται η προσκόμιση **“Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού”** (Ν.4819/2021, ΦΕΚ 129Α’/23-7-2021). Η Εγγυητική Επιστολή Βεβαίωσης Παραγωγού αποτελεί στοιχείο τυπικής πληρότητας της αίτησης χορήγησης Βεβαίωσης Παραγωγού ή Βεβαίωσης Ειδικών Έργων. Αντίγραφο της Εγγυητικής Επιστολής υποβάλλεται ηλεκτρονικά ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγού ορίζεται σε τριάντα πέντε χιλιάδες (35.000) ευρώ ανά μεγαβάτ (35.000€/MW) μέγιστης ισχύος παραγωγής.

Σύμφωνα με το Ν.3851/2010 **δεν απαιτείται Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας ή άλλη διαπιστωτική απόφαση για φωτοβολταϊκά συστήματα ισχύος έως 1 μεγαβάτ (MWp)**. Για φωτοβολταϊκά συστήματα ισχύος μεγαλύτερης του 1 MWp απαιτείται η Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας. Για τα συστήματα που απαιτείται Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας, απαιτείται επίσης η έκδοση άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας (οι οποίες εκδίδονται από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση). Επίσης, **δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση για συστήματα που εγκαθίστανται σε κτίρια και οργανωμένους υποδοχείς βιομηχανικών δραστηριοτήτων**.

Για συστήματα που εγκαθίστανται σε γήπεδα (οικόπεδα και αγροτεμάχια), δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση για συστήματα έως 1 MWp εφόσον πληρούνται κάποιες προϋποθέσεις. Για τα συστήματα αυτά, απαιτείται ειδική περιβαλλοντική εξαίρεση (**“βεβαίωση απαλλαγής από ΕΠΟ”**) από την αρμόδια Περιφέρεια, η οποία, σύμφωνα με το νόμο, δίνεται σε 20 μέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Για όσα συστήματα εγκαθίστανται σε γήπεδα, απαιτείται ΕΠΟ εφόσον εγκαθίστανται σε περιοχές Natura ή παράκτιες ζώνες (100μ από οριογραμμή αιγιαλού εκτός βραχονησίδων). Τα συστήματα με ισχύ από 1 έως 10 MWp υπάγονται στην Κατηγορία Β (για την οποία απαιτούνται Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις), ενώ τα συστήματα ισχύος μεγαλύτερης των 10 MWp στην Κατηγορία Α2 (Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/74463/4562, ΦΕΚ3291Β’/6-8-2020).

Με την ΥΑ 3791/2013 (ΦΕΚ 104Β/24-1-2013) καθορίστηκαν **“Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ) για έργα ΑΠΕ”**, οι οποίες τυποποιούν και απλοποιούν την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων φωτοβολταϊκών.

Συνοψίζοντας, **τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσει κανείς είναι τα εξής:**

Για **συστήματα με ισχύ έως 500 kWp** τα βήματα που απαιτούνται είναι η βεβαίωση απαλλαγής από Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) -με την επιφύλαξη συγκεκριμένων εξαιρέσεων όπου απαιτείται ΕΠΟ-, η οποία χορηγείται από την αρμόδια Περιφέρεια (από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται τα έργα επί κτιρίων ή εντός οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων), η έγκριση μικρών εργασιών από την Πολεοδομία (δεν απαιτείται για συστήματα επί στεγών με ισχύ έως 100 kWp), η προσφορά όρων σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ και η υπογραφή της σύμβασης αγοροπωλησίας με τον ΔΑΠΕΕΠ (Διαχειριστής ΑΠΕ & Εγγυήσεων Προέλευσης).

Για **συστήματα με ισχύ έως 500 kWp έως 1.000 kWp (1 MWp)** τα βήματα που απαιτούνται είναι η βεβαίωση απαλλαγής από Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) -με την επιφύλαξη συγκεκριμένων εξαιρέσεων όπου απαιτείται ΕΠΟ-, η οποία χορηγείται από την αρμόδια Περιφέρεια (από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται τα έργα επί κτιρίων ή εντός οργανωμένων υποδοχέων βιομηχανικών δραστηριοτήτων), η έγκριση μικρών εργασιών από την Πολεοδομία, η προσφορά όρων σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ και η υπογραφή της σύμβασης αγοροπωλησίας με τον ΔΑΠΕΕΠ εφόσον το έργο έχει συμμετάσχει επιτυχώς σε ανταγωνιστική διαδικασία.

Για **συστήματα με ισχύ μεγαλύτερη από 1 MWp** τα βήματα που απαιτούνται είναι η έκδοση Βεβαίωσης Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από τη ΡΑΕ και στη συνέχεια άδειας εγκατάστασης από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση (που προϋποθέτει και έγκριση ΕΠΟ όπου αυτή απαιτείται), έγκριση μικρών εργασιών από την Πολεοδομία, προσφορά όρων σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ (ή τον ΑΔΜΗΕ για έργα που θα συνδεθούν στην Υψηλή Τάση), υπογραφή της σύμβασης αγοροπωλησίας με τον ΔΑΠΕΕΠ εφόσον το έργο έχει συμμετάσχει επιτυχώς σε ανταγωνιστική διαδικασία και τελικά έκδοση άδειας λειτουργίας από την αρμόδια Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Στις συμβάσεις σύνδεσης που συνάπτει ο αρμόδιος Διαχειριστής με τους φορείς φωτοβολταϊκών σταθμών που εξαιρούνται από τη λήψη Βεβαίωσης Παραγωγού, καθορίζεται **προθεσμία σύνδεσης στο Σύστημα ή Δίκτυο**, η οποία είναι αποκλειστική, και **ορίζεται εγγύηση ή ποινική ρήτρα που καταπίπτει αν ο φορέας δεν υλοποιήσει τη σύνδεση εντός της καθορισθείσας προθεσμίας**. Το ύψος της εγγυητικής επιστολής ορίζεται, ανά μονάδα ονομαστικής ισχύος του αιτήματος σε κιλοβάτ (kW) ως εξής: σαράντα δυο ευρώ ανά κιλοβάτ (42 ευρώ/kW) για το τμήμα της ισχύος έως και ένα μεγαβάτ (1 MW), είκοσι ένα ευρώ ανά κιλοβάτ (21 ευρώ/kW) για το τμήμα της ισχύος από ένα έως και δέκα μεγαβάτ (1 έως 10 MW), δεκατέσσερα ευρώ ανά κιλοβάτ (14 ευρώ/kW) για το τμήμα της ισχύος από δέκα έως εκατό μεγαβάτ (10 έως 100 MW) και επτά ευρώ ανά κιλοβάτ (7 ευρώ/kW) για το τμήμα της ισχύος πάνω από εκατό μεγαβάτ (100 MW). Με τη θέση σε ισχύ της σύμβασης σύνδεσης το ποσό της εγγυητικής επιστολής μειώνεται στο ένα τέταρτο του αρχικού ποσού. Η διάρκεια της εγγυητικής επιστολής είναι κατ' ελάχιστον διετής, υποχρεωτικά ανανεούμενη προ της λήξεώς της, και μέχρι τη θέση του σταθμού σε δοκιμαστική λειτουργία ή, εάν δεν προβλέπεται περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας, μέχρι την ενεργοποίηση της σύνδεσής του. Από την εγγύηση αυτή απαλλάσσονται όσα έργα αφορούν εγκαταστάσεις σε κτίρια ανεξαρτήτως ισχύος (Ν.4152/2013, ΦΕΚ 107Α/9-5-2013).

Ειδικά για όσους συμμετέχουν σε **διαγωνιστικές διαδικασίες**, απαιτείται και **Εγγυητική Επιστολή Συμμετοχής στον Διαγωνισμό** για τη διασφάλιση της καλής και αποτελεσματικής διεξαγωγής του. Το ποσό της ανωτέρω Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής που κατατίθεται για τη συμμετοχή στην Ανταγωνιστική Διαδικασία, ανέρχεται σε ποσοστό 1% της συνολικής επένδυσης, θεωρώντας, ως βάση υπολογισμού, ότι το κόστος ενός τυπικού έργου φωτοβολταϊκής εγκατάστασης υπολογίζεται στο ποσό των 1.000 €/kW εγκατεστημένης ισχύος της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης. Δηλαδή, το ύψος του ποσού της εν λόγω Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής υπολογίζεται σε 10 €/kW εγκατεστημένης ισχύος της φωτοβολταϊκής εγκατάστασης που συμμετέχει στην Ανταγωνιστική Διαδικασία. Οι εν λόγω Εγγυητικές Επιστολές Συμμετοχής των Συμμετεχόντων που δεν θα επιλεγούν προς ένταξη σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, επιστρέφονται αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης της ΡΑΕ σχετικά με τα αποτελέσματα της Ανταγωνιστικής

Διαδικασίας. Για την εξασφάλιση της υλοποίησης του έργου, για κάθε έναν Επιλεγέντα Συμμετέχοντα, κατατίθεται επίσης **εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης προς τη ΡΑΕ ύψους 4% του συνόλου της επένδυσης** συμπεριλαμβανομένου του 1% της Εγγυητικής Επιστολής Συμμετοχής (χωρίς να υπολογίζεται τυχόν Εγγυητική Επιστολή που έχει καταβληθεί στο Διαχειριστή Συστήματος ή Δικτύου).

Ένα ζήτημα που απασχόλησε στο παρελθόν πολλούς επενδυτές είναι η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε γαίες υψηλής παραγωγικότητας. Για το θέμα αυτό προβλέπονται τα εξής (άρθρο 24 Ν.4643/2019) : **“Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του 1 MW επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α΄ 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α΄ 174), δεν υπερβαίνουν το 1% του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας”.** Κατά τα άλλα, **απαγορεύεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών ισχύος μεγαλύτερης του 1 MW σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας.** Η μέγιστη επιτρεπόμενη ισχύς φωτοβολταϊκών σε αγροτική γη ανά νομό, περιγράφεται στην Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971, ΦΕΚ3149Β΄/30-7-2020.

Στην περίπτωση που οι εγκαταστάσεις του φωτοβολταϊκού εξοπλισμού υπερβαίνουν τα 2,5 μ. από τη στάθμη του φυσικού ή τεχνητά διαμορφωμένου εδάφους των γηπέδων, **οι βάσεις στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων πρέπει να είναι πιστοποιημένες** ως προς την αντοχή τους σε ακραίες ανεμοπιέσεις από ανεξάρτητο διαπιστευμένο φορέα, σύμφωνα με τον Ευρωκώδικα ή το πρότυπο DIN ή άλλο αντίστοιχο Εθνικό Πρότυπο ή, εναλλακτικά, να υπάρχει για αυτές δήλωση στατικής επάρκειας από διπλωματούχο μηχανικό, και τα στοιχεία συνυποβάλλονται με τα δικαιολογητικά για την έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας. Επιπλέον, συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου ότι ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί είναι ο συγκεκριμένος πιστοποιημένος εξοπλισμός.

Σε εντός σχεδίου περιοχές και εντός οικισμών, δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε αδόμητα οικοπέδα, καθώς αυτές αποτελούν κατασκευές που χρησιμοποιούνται για την άμεση ή έμμεση εξυπηρέτηση των κτιρίων ή της λειτουργικότητάς τους και επιπλέον εντάσσονται στο πλαίσιο της ενεργειακής πολιτικής ως ενεργητικά συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 19 και 44 του ν. 1577/1985 “Περί Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού” (ΦΕΚ Α΄ 210), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Λόγω του μεγάλου αριθμού αιτήσεων για προσφορά όρων σύνδεσης από τον ΔΕΔΔΗΕ και την κατάχρηση της προτεραιότητας που είχε αρχικά δοθεί σε Ενεργειακές Κοινότητες, τον Μάρτιο του 2020 καθορίστηκε νέο πλαίσιο για τις **προτεραιότητα στην προσφορά όρων σύνδεσης** (βλέπε το σχετικό ΦΕΚ στη διεύθυνση https://helapco.gr/wp-content/uploads/Proteraiotita_20Mar2020.pdf).

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει αυτές τις προτεραιότητες ειδικά για τα φωτοβολταϊκά. Σημειωτέον, ότι με το νέο καθεστώς καθορίστηκαν πέντε ομάδες έργων (Α υψηλότερη προτεραιότητα ... Ε χαμηλότερη προτεραιότητα). Τα φωτοβολταϊκά υπάγονται στις Ομάδες Β, Γ, Δ, και Ε.

Προτεραιότητα στη χορήγηση οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς από τον Διαχειριστή του Δικτύου

<p>ΟΜΑΔΑ Β</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. - Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αυτοπαραγωγούς με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006, όπως ισχύει. - Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4513/2018.
<p>ΟΜΑΔΑ Γ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Α.Π.Ε. που πρόκειται να λειτουργήσουν υπό την ευθύνη Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β.), Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) ή του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης Α.Ε. (Ο.Α.Κ. Α.Ε.). - Φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σε κτίρια ή και άλλες δομικές κατασκευές. - Σταθμοί από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι έχουν ενταχθεί στη Διαδικασία Ταχείας Αδειοδότησης του άρθρου 9 του ν. 3775/2009 ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 3894/2010 ή στις Διαδικασίες Στρατηγικών Επενδύσεων του ν. 4608/2019. - Αιολικοί και φωτοβολταϊκοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες, που σύμφωνα με το καταστατικό τους αναφέρεται ρητά ότι δεν διανέμουν στα μέλη τους τα πλεονάσματα της χρήσης σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 6 του ν. 4513/2018 ή σε Ενεργειακές Κοινότητες στις οποίες συμμετέχουν Ο.Τ.Α. α΄ ή β΄ βαθμού ή σε Ενεργειακές Κοινότητες που συμμετέχουν περισσότερα από 60 μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα 50 είναι φυσικά πρόσωπα. - Οι σταθμοί αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., οι οποίοι συνδέονται στο δίκτυο χαμηλής τάσης.

ΟΜΑΔΑ Δ	- Στην Ομάδα Δ υπάγονται αιολικοί και φωτοβολταϊκοί σταθμοί που ανήκουν σε Ενεργειακές Κοινότητες που διανέμουν στα μέλη τους τα πλεονάσματα της χρήσης μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4513/2018.
ΟΜΑΔΑ Ε	- Στην Ομάδα Ε υπάγονται οι κατηγορίες σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που δεν υπάγονται στις Ομάδες Α, Β, Γ, Δ, καθώς και τα έργα που υλοποιούνται σε Κρήτη και Κυκλάδες.

Το τελευταίο διάστημα, υπήρξαν επίσης ρυθμίσεις που αφορούν στην προσφορά όρων σύνδεσης από τους Διαχειριστές δεδομένου του μεγάλου όγκου αιτήσεων που έχουν κατατεθεί σε όλη τη χώρα. Οι σχετικές ρυθμίσεις αφορούν:

- Τη δυνατότητα κατάταξης των αιτήσεων για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης σε σειρά προτεραιότητας αυτοτελώς ανά Περιοχή του Διαχειριστή του Δικτύου (και όχι Περιφέρειας του ΔΕΔΔΗΕ), επιταχύνοντας έτσι την εξέταση των αιτημάτων. Επίσης, ο Διαχειριστής του Δικτύου δύναται να χορηγεί υπό προϋποθέσεις οριστική προσφορά σύνδεσης σε σταθμό μικρότερης προτεραιότητας συγχρόνως με σταθμό μεγαλύτερης προτεραιότητας (Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/123370/4527, ΦΕΚ 5693Β'/23.12.2020).

- Τη δυνατότητα υποβολής κοινού αιτήματος για χορήγηση Προσφοράς Σύνδεσης στον ΑΔΜΗΕ από μικρούς παραγωγούς (άρθρο 135 του Ν.4685/2020).

- Οι Τιμές Αναφοράς (Τ.Α. - τιμές πώλησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας) που ισχύουν για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, καθορίζονται πλέον όχι με βάση την ημερομηνία θέσης του σταθμού σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική), αλλά με βάση την ημερομηνία υποβολής της Δήλωσης Ετοιμότητας των εργασιών εγκατάστασης του σταθμού προς τον αρμόδιο Διαχειριστή (άρθρο 20 Ν.4736Α'/2020).

3. Πώληση όλης της ενέργειας στο δίκτυο

Για νέα έργα που δεν συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες και θα κάνουν δήλωση ετοιμότητας για διασύνδεση μετά την 1.3.2022, ισχύουν τα εξής (Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/30971/1190, ΦΕΚ 1045Β/26.3.2020 και ΠΝΠ 30.3.2020, ΦΕΚ 75Α/30.3.2020 και Ν.4796/2021, ΦΕΚ 63Α'/17-4-2021):

Κατηγορία επενδυτών φωτοβολταϊκών	Τιμή Αναφοράς (€/MWh)
Επενδυτές με έργα <500 kWp	63 €/MWh
Ενεργειακές Κοινότητες (για έργα ≤1MW) και κατ' επάγγελμα αγρότες (για έργα <500 kW)	65 €/MWh

Μετά την 1η Ιανουαρίου 2023, δεν δύναται να υπογραφεί σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, **χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών** (άρθρο 98, Ν.4821/2021, ΦΕΚ 134Α'/31-7-2021).

Παράλληλα, οι Ν.4602/2019 και Ν.4821/2021 έθεσαν περιορισμούς ως προς τον αριθμό των έργων που μπορεί να πραγματοποιήσει ένας επενδυτής εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών. Συγκεκριμένα, οι νόμοι αυτοί προβλέπουν ότι **“κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής απαγορεύεται να συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για περισσότερα από δύο (2) έργα της ίδιας τεχνολογίας, εφόσον οι τεχνολογίες ενισχύονται μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών.”** (εφεξής “κριτήριο”).

Ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. και ο Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. (ως διαχειριστής των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών) ελέγχουν το “κριτήριο” κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων για σύναψη σύμβασης λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και αν διαπιστώσουν ότι ο αιτών, άμεσα ή έμμεσα κατά τα παραπάνω, έχει συνάψει ήδη δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών απορρίπτουν την αίτηση. Ο έλεγχος του κριτηρίου δεν πραγματοποιείται για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, οι οποίοι έχουν υποβάλλει αίτηση για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης μέχρι τις 28.2.2019.

	Κατηγορία επενδυτών φωτοβολταϊκών	Πόσα έργα δικαιούνται να αναπτύξουν εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών
1	Επενδυτές που έχουν λειτουργούντα έργα και είχαν υπογράψει στο παρελθόν “Σύμβαση Πώλησης” (όχι Σ.Ε.Σ.Τ) με σταθερή τιμή πώλησης (feed-in-tariff) και καταθέτουν αίτημα για Προσφορά Όρων Σύνδεσης για νέα έργα	Τα παλιά έργα (ως το 2016) με σύμβαση πώλησης δεν προσμετρούνται και δεν επηρεάζουν το πόσα νέα έργα μπορεί να αναπτύξει κανείς εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών. Ισχύουν όλα όσα αφορούν και τους νέους επενδυτές με Σ.Ε.Σ.Τ.
2	Ενεργειακές Κοινότητες	Με εξαίρεση την Περιφέρεια Δ. Μακεδονίας, η ίδια Ε.Κοιν. δεν δύναται, μετά την 1.1.2022, να συνάψει πάνω από δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης για φωτοβολταϊκούς σταθμούς και για συνολική εγκατεστημένη ισχύ πάνω από ένα (1) μεγαβάτ (MW), χωρίς την προηγούμενη συμμετοχή σε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών. Ειδικά για τις Ε. Κοιν. στις οποίες συμμετέχουν Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ και Β΄ βαθμού και για τις Ε. Κοιν. με περισσότερα από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τουλάχιστον τα πενήντα (50) είναι φυσικά πρόσωπα, η επιτρεπόμενη συνολική εγκατεστημένη ισχύς έργων ανέρχεται σε 18 MW εκτός

		<p>ανταγωνιστικών διαδικασιών (Ν.4759/2020, ΦΕΚ 245Α'/9-12-2020).</p> <p>Μέλος Ε. Κοιν. που έχει ως σκοπό την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) ή Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού – Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.) ή Υβριδικό Σταθμό, ο οποίος ενισχύεται μέσω Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης, δεν δύναται να είναι μέλος σε άλλη Ενεργειακή Κοινότητα που δραστηριοποιείται στην ίδια Περιφέρεια και έχει τον παραπάνω σκοπό.</p>
3	<p>Κατ' επάγγελμα αγρότες</p> <p>(για σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ <500 kW, που υπάγονται στην "Κατηγορία 30")</p>	<p>Για τους σταθμούς αυτούς, ισχύει το "κριτήριο", άρα δεν επιτρέπεται σε κατ' επάγγελμα αγρότη να συνάπτει (άμεσα ή έμμεσα) σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για περισσότερα από δύο (2) έργα φωτοβολταϊκών.</p> <p>Σημειώνεται επίσης ότι σε περίπτωση που ο κατ' επάγγελμα αγρότης έχει συνάψει έμμεσα (π.χ. μέσω της συμμετοχής του σε νομικό πρόσωπο) δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών (για σταθμούς που εμπíπτουν στον έλεγχο του "κριτηρίου", αυτών δηλαδή για τους οποίους υποβλήθηκε αίτημα για χορήγηση προσφοράς σύνδεσης μετά τις 28.2.2019), τότε δεν επιτρέπεται να συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης ως κατ' επάγγελμα αγρότης και να υπαχθεί στην "Κατηγορία 30".</p>

Σύμφωνα με το Ν.4821/2021 (ΦΕΚ 134Α'/31-7-2021), ειδικά για τις **νέες αιτήσεις χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης** για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που έχουν υποβληθεί ή υποβάλλονται **από την 1η Ιανουαρίου 2021** στον διαχειριστή του Δικτύου, εξαιρουμένων των σταθμών του Ειδικού Προγράμματος Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις, καθώς και για τις εκκρεμείς αιτήσεις χορήγησης προσφορών σύνδεσης που καθίστανται πλήρεις για χορήγηση και κατάταξή τους σε σειρά προτεραιότητας μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, **κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να συνάπτει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, για ένα (1) φωτοβολταϊκό σταθμό, με την προϋπόθεση ότι δεν έχει συνάψει ήδη δύο (2) συμβάσεις λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών.**

Ειδικά για φωτοβολταϊκούς σταθμούς που αναπτύσσονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ο περιορισμός του ενός έργου εκτός διαγωνισμών ισχύει από 1.1.2022.

Ειδικά για τα κορεσμένα δίκτυα της Πελοποννήσου, της Κρήτης και των διασυνδεδεμένων νησιών των Κυκλάδων, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, άμεσα ή έμμεσα μέσω της συμμετοχής του στη διοίκηση ή ως μέτοχος, εταίρος ή μέλος νομικού προσώπου με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής, δύναται να υποβάλλει μόνον μία (1) αίτηση χορήγησης οριστικής προσφοράς σύνδεσης για φωτοβολταϊκό σταθμό ισχύος μέχρι τετρακόσια (400) κιλοβάτ (kW) για κάθε ένα κορεσμένο δίκτυο (Ν.4819/2021, ΦΕΚ 129Α'/23-7-2021). Για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς στις περιοχές αυτές δεν ελέγχεται το κριτήριο της παρ. 3α του άρθρου 7 του Ν. 4414/2016 (Α' 149) και δεν εφαρμόζεται ο περιορισμός της παρ. 3β του ίδιου άρθρου. Με άλλα λόγια, δεν προσμετράται αν έχει ήδη στην κατοχή του δύο (2) έργα της ίδιας τεχνολογίας με σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών. Στο κορεσμένο δίκτυο της Εύβοιας, το όριο κάθε αίτησης ανέρχεται σε 1 MWp. Με την αίτηση χορήγησης προσφοράς σύνδεσης υποβάλλεται εγγυητική επιστολή του ν. 4152/2013 (Α' 107), προσαυξημένη κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Δηλαδή για ένα έργο των 400 kWp υποβάλλεται εγγυητική ύψους 33.600 €.

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Ν.4643/2019, που αφορά την εναρμόνιση με τον Κανονισμό (Ε.Ε.) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την ευθύνη εξισορρόπησης σταθμών Α.Π.Ε., **από την 1η Ιανουαρίου 2020, σταθμοί εγκατεστημένου ισχύος ή μέγιστης ισχύος παραγωγής μεγαλύτερης ή ίσης των 400 kW, που οι κάτοχοί τους έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Σταθερής Τιμής και οι οποίοι τέθηκαν σε λειτουργία (κανονική ή δοκιμαστική) από την 4η Ιουλίου 2019 και εφεξής, είναι υπεύθυνοι για τις αποκλίσεις που προκαλούν ("ευθύνη εξισορρόπησης").**

Τι σημαίνει πρακτικά αυτό και γιατί κάποιοι επενδυτές αναρωτιούνται αν θα πρέπει να επενδύσουν σε έργα ισχύος 400 ή 500 kWp; Για τα έργα τα μικρότερα των 400 kWp ισχύουν επί του παρόντος ότι και για τα έργα των 500 kWp, με μία και μόνη εξαίρεση. Τα έργα άνω των 400 kWp θα πρέπει να συνεργαστούν με κάποιο Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης (ΦοΣΕ) που θα τους εκπροσωπεί στην αγορά για να ικανοποιήσουν την "ευθύνη εξισορρόπησης". Αυτό έχει ένα κόστος (που καθορίζεται από τον ανταγωνισμό στην αγορά και σήμερα είναι κάτω από 1 €/MWh). Τι σημαίνει πρακτικά αυτό; Αν η Τιμή Αναφοράς για ένα σταθμό 400 kW είναι π.χ. 63 €/MWh, ένας επενδυτής που έχει ένα σταθμό 500 kW θα παίρνει 63 €/MWh μείον π.χ. 1 €/MWh για ΦοΣΕ, δηλαδή 62 €/MWh.

3.1. Πώληση ενέργειας από οικιακούς παραγωγούς

Με την Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/30971/1190, ΦΕΚ 1045Β/26.3.2020 δίνεται εκ νέου η **δυνατότητα σε οικιακούς καταναλωτές να πωλούν το σύνολο της παραγόμενης από φωτοβολταϊκά ενέργειας στο δίκτυο έναντι μιας καθορισμένης τιμής.** Το παλιό πρόγραμμα που αφορούσε συστήματα έως 10 kWp (και αφορούσε, εκτός από οικιακούς, και εμπορικούς καταναλωτές) έληξε στις 31/12/2019. **Η νέα ρύθμιση αφορά σε ηλιακή ενέργεια που αξιοποιείται με φωτοβολταϊκούς σταθμούς με εγκατεστημένη ισχύ ≤6 kWp, που είναι συνδεδεμένοι με παροχή οικιακής χρήσης και ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα όχι επιτηδευματίες και η τιμή πώλησης καθορίστηκε στα 87 €/MWh (8,7 λεπτά**

η κιλοβατώρα). Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του νέου προγράμματος θα καθοριστούν με υπουργική απόφαση εντός του 2021 και θα αφορούν, εκτός απροόπτου, συστήματα έως 10 kWp.

4. Αυτοπαραγωγή και ιδιοκατανάλωση ενέργειας

4.1 Αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό (net-metering)

Η ανάπτυξη φωτοβολταϊκών σταθμών από αυτοπαραγωγούς με ενεργειακό συμψηφισμό θεσπίστηκε το 2013 (ενώ η πιο πρόσφατη ρύθμιση είναι η υπουργική απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74999/3024, ΦΕΚ 3971B/30.8.2021) και αφορά στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών (με ή χωρίς αποθήκευση ενέργειας) για την κάλυψη ιδίων αναγκών από καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού. **Ως ενεργειακός συμψηφισμός νοείται ο συμψηφισμός της παραχθείσας από το φωτοβολταϊκό σταθμό ενέργειας με την καταναλωθείσα ενέργεια στις εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, ο οποίος διενεργείται σε τριετή βάση.** Στον ενεργειακό συμψηφισμό η παραγόμενη ενέργεια δεν είναι απαραίτητο να ταυτοχρονίζεται με την καταναλισκόμενη. Αφορά σε φωτοβολταϊκό σταθμό ο οποίος εγκαθίσταται στον ίδιο ή όμορο χώρο με την εγκατάσταση κατανάλωσης, που συνδέεται στο Δίκτυο μέσω της αυτής παροχής.

Ειδικά για αυτοπαραγωγούς που είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημοσίου ενδιαφέροντος σκοπούς γενικής ή τοπικής εμβέλειας, για εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του Ν.3874/2010 (Α' 151) για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων όπως ορίζονται στο Ν.3874/2010 ή και αγροτικών χρήσεων, καθώς και για ενεργειακές κοινότητες (Ε.Κοιν.), επιτρέπεται, με βάση τους Ν.4414/2016 και Ν.4513/2018, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών για την κάλυψη ιδίων αναγκών τους και με εφαρμογή **εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού.**

Ως εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός νοείται ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. αυτοπαραγωγού, με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις του αυτοπαραγωγού, από τις οποίες τουλάχιστον η μία είτε δεν βρίσκεται στον ίδιο ή όμορο χώρο με το σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. είτε, αν βρίσκεται, τροφοδοτείται από διαφορετική παροχή. Ειδικά για Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.), ο συμψηφισμός της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. ή Υβριδικό Σταθμό της Ε.Κοιν. γίνεται με τη συνολική καταναλισκόμενη ηλεκτρική ενέργεια σε εγκαταστάσεις μελών της Ε.Κοιν. και ευάλωτων καταναλωτών ή πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, εντός της Περιφέρειας στην οποία βρίσκεται η έδρα της Ε.Κοιν. Στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, ο φωτοβολταϊκός σταθμός θα εγκαθίσταται στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα και στο ίδιο ηλεκτρικό σύστημα με τις εγκαταστάσεις κατανάλωσης με τις οποίες αντιστοιχίζεται.

Λεπτομέρειες για την αυτοπαραγωγή με ενεργειακό συμψηφισμό και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό μπορείτε να βρείτε στον εξειδικευμένο οδηγό που εκδίδει (και επικαιροποιεί κατά διαστήματα ανάλογα με τις θεσμικές εξελίξεις) ο Σύνδεσμος Εταιριών Φωτοβολταϊκών στη διεύθυνση https://helapco.gr/pdf/HELAPCO_Net_Metering.pdf

4.2 Αυτοπαραγωγή με πώληση έως και του 20% της παραγόμενης ενέργειας (αφορά επιχειρήσεις)

Ο Ν.3468/2006, στο αρθ. 2 ορίζει ως **“αυτοπαραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α τον Παραγωγό που παράγει ηλεκτρική ενέργεια από μονάδες Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α, κυρίως για δική του χρήση και διοχετεύει τυχόν πλεόνασμα της ενέργειας αυτής στο Σύστημα ή στο Δίκτυο”**.

Στο αρθ. 13 προβλέπει ότι **οι τιμές αποζημίωσης για την εγχέομενη στο δίκτυο ενέργεια αφορούν το “πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Σύστημα ή το Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστό 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση”**.

Οι ρυθμίσεις αυτές εμπλουτίστηκαν με το Ν.4414/2016, αρθ. 3:

“16. Για τους σταθμούς αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. τα όρια εγκατεστημένης ισχύος ή Μέγιστης Ισχύος Παραγωγής των περιπτώσεων α΄ και β΄ της παρ. 5 αφορούν στο 20% της εγκατεστημένης ισχύος τους και η Λειτουργική Ενίσχυση χορηγείται στους κατόχους των σταθμών αυτών, στη βάση της αντίστοιχης Τ.Α. του Πίνακα 1 της περίπτωσης β΄ της παρ.1 του άρθρου 4, για το πλεόνασμα της ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα ή το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο, το οποίο μπορεί να ανέλθει μέχρι ποσοστού 20% της συνολικά παραγόμενης, από τους σταθμούς αυτούς, ηλεκτρικής ενέργειας, σε ετήσια βάση. Για τους κατόχους σταθμών αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α., ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Συνάπτουν συμβάσεις των άρθρων 9 και 10, σύμφωνα και με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται για αυτούς στο περιεχόμενο των εν λόγω συμβάσεων. Για τους κατόχους αυτούς που συνάπτουν Σ.Ε.Δ.Π., η συμμετοχή τους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 5, γίνεται με το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος τους.

β. Αν ανήκουν σε κατηγορία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση μόνο εφόσον επιλεγούν μέσω ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών, εξαιρούνται από την υποχρέωση συμμετοχής στις εν λόγω διαδικασίες και η Τ.Α. που λαμβάνεται υπόψη για τη χορήγηση σε αυτούς της Λειτουργικής Ενίσχυσης, ταυτίζεται με τη μεσοσταθμική Τ.Α. που προέκυψε κατά την πιο πρόσφατη ανταγωνιστική διαδικασία της κατηγορίας σταθμών που ανήκουν. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται η διαδικασία εκκαθάρισης για το πλεόνασμα της ενέργειας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα των σταθμών της παρούσας”.

Με την έναρξη λειτουργίας των χρηματιστηριακών αγορών ενέργειας, ο αυτοπαραγωγός έχει πλέον τη δυνατότητα να πωλήσει την περίσσεια ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά (σε συνεργασία με ένα Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης – Φο.Σ.Ε.).

Παράλληλα, ο Ν.3851/2010, στο άρθ. 4 προβλέπει τα εξής:

“Η παρ. β1 του άρθρου 24 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει αντικαθίσταται ως εξής: «Στις περιπτώσεις σταθμών αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α. επιτρέπεται στους

αυτοπαραγωγούς, η μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση του συστήματος ή και του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρισμού από το χώρο αυτοπαραγωγής στο χώρο κατανάλωσης καταβάλλοντας τα τέλη που ισχύουν για τη χρήση του συστήματος ή και του δικτύου.”

4.3 Ιδιοκατανάλωση σε πραγματικό χρόνο με πώληση της περίσσειας ενέργειας

Παράλληλα με τον ετεροχρονισμένο λογιστικό συμψηφισμό αυτοπαραγόμενης και καταναλισκόμενης ενέργειας που προβλέπει το σημερινό πλαίσιο net-metering, θα υπάρξει εντός του 2021 και ένα νέο πλαίσιο μέτρησης και τιμολόγησης που βασίζεται στον φυσικό συμψηφισμό, δηλαδή στην καθαρή διακινούμενη ενέργεια από/προς το δίκτυο διανομής, η οποία προκύπτει από το στιγμιαίο ισοζύγιο ζήτησης και αυτοπαραγωγής στο εσωτερικό των εγκαταστάσεων του Χρήστη. Το πλαίσιο αυτό μπορεί να υποστηρίζεται από μετρητικά δεδομένα διακριτότητας 15 λεπτών των συστημάτων τηλεμέτρησης που αναπτύσσει ο ΔΕΔΔΗΕ. Με τον τρόπο αυτό, οι καταναλωτές θα χρεώνονται την απορροφούμενη ενέργεια σε τιμή λιανικής, αλλά θα αποζημιώνονται για την εξαγόμενη στο δίκτυο περίσσεια ενέργειας σε διαφορετική τιμή που αντανακλά το κόστος της χονδρεμπορικής αγοράς.